



Flori de erin

REVISTA FEMENINĂ

Anul IV.

Nr. 9.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CUPRINSUL :

Dreptatea — — — — —	Al. Lascarov-Moldovanu
Omul cel ascuns al inimei —	Preot. Căp. Dr. Potcaș
Pe marginea unui centenar	Arhidiacon A. Bălibanu
Generația de sacrificiu — —	Ion Berinde
O problemă actulă — — —	Cornel Andrea
Quasi-orientare — — —	V. Flueraș
Pace — — — — —	Vintilă Petrescu Vr.
Fericire — — — — —	Ionel Șugar
Cereus-grandiflorus — — —	Myriam
Credința în sufletul femeilor	Pr. Val. Gr. Sima
Cultul florilor — — — —	Rozalia Oprea
Cronică	
Răspunsuri	
Bibliografie	
Posta Redacției	



REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: ȘIMLEUL-SILVANIEI

Colaboratorii :

Elena Dr. Aciu, Ion Agârbiceanu, Aurel Aldea, Dr. Ion Banea, Antoniu Bălibanu, Ion Berinde, Dr. Irina Berinde, George Bota, Emil Bran, Dr. Nicolae Brinzeu, Vera Calangiu, M. Theodorian-Carada, Ion C. Cătuneanu, Pr. Toma Chiricuță, Dr. Simeon Chișiu, Prof. N. Comșa, Augustin Cosma, Dr. Ilie Dăianu, A. G. Delafintinele, Petru Dullu, Filotea Dumbrava, Nicolae Fântănariu, Dr. N. Flueraș, Prof. Iosif Frollo, Gala Galaction, P. Ion Gârleanu, Dr. Ion Georgescu, Ovidiu Hulea, Alexandru Ionel, Al. Lascarov-Moldovanu, Dr. Titus Malai, P. Teodor Matei, Dumitru Mărgineanu, P. Ireneu Merloz, Tincuța Murguleț, Dr. Domenic Neculăeș, Prof. Dum. Neda, Vintilă Petrescu-Vrancea, Elena Pop Hossu Longin, Septimiu Popa, Olivia Poruțiu, Pr. Căpitan Dr. T. Potcaș, Dr. Emil Precup, Livia Rebrănu-Hulea, Mihail Robu, Florica Sabadășiu, Pr. Dr. Coriolan Sabău, Valeriu Gr. Sima, P. Dr. Al. L. Tăutu, Sabin G. Truția, Sorica Vlădescu, Prof. Ioan Vultur.

**Sfânta Tereza de
Pruncul Iisus :**

Patroana Revistei,

Scopul Revistei :

Să aperse tineretul feminin — și femeia — de imoralitatea pe care o propovăduesc scrierile rele, luptând, în acelaș timp, împotriva celor ce vor ataca „singura morală adevărată” : **morală lui Hristos.**

Să vestească neconținut, cu ori ce sacrificii, deviza Țării Românești : „**Nihil sine Deo**”, pe care, agenți periculoși ai Masoneriei-distrugătoare de neam, o calcă în picioare : în școli, ca și în celelalte instituții de stat.

Să sădească și păzească „florile de crin” — simbol al nevinovăției și-al curățeniei sfinte — în inimile tinere. De aceea „Flori de crin” se va și sili să fie :

pentru **fețe**, care, trebuind să se avânte în mijlocul lumii pline de pericor (ca și studente, învățătoare, etc.), și vor vrea să rămână întotdeauna curate și nepătate, o călăuză dreaptă și sigură.

pentru **sofii** care vreau să devină „ingerul păzitor” al familiei, o sinceră povăzuitoare.

pentru **mame** care vor vrea să-și crească fiii în frica lui Dumnezeu și să dea fetelor o bună educație, cea mai creștinească sfătuitoare.



Roagă-te pentru noi!

Redactor :
P. Teofil A. Bălibanu.

Colaborator intern :
Cornel Andrea.

Administrator :
Cornelia Petrișin.

Redacționale : In coloanele revistei — pe lângă colaboratorii numiți — vor mai putea scrie toți aceia, care, de dragul Mântuitorului-Iisus, al Bisericei și al Neamului, vor vrea să pună o petricică la Templul Spiritual, menit a fi clădit, în inimi românești, pentru mai mare slavă a lui Dumnezeu și binele acestei Țări. De aceea, nizuințele începătorilor nepretențioși, vor fi respectate și tratate cu multă bunăvoință. Redacția însă, bineînțeles, își rezervă dreptul de a modifica — după trebuință — manuscrisele intrate la Redacție, ca să fie cât mai potrivite scopului măreț al Revistei. (Cele nepublicate se distrug.) Sunt preferate articolele care privesc, în vre-o formă, educația spirituală a femeii. De asemeni cele scurte, scrise citeț și numai pe o parte a hârtiei. In rândul colaboratorilor vor mai putea fi introduși aceia, pe care, Conducerea Revistei, după colaborări efective, va afla de bine să-i introducă, fără ca să fie nevoie să se ceară aceasta.

Administrative : Abonamentul anual este 120 lei. Abonament de încurajare 300 lei. Pentru studențime 100, iar pentru societăți 200. Cei ce plătesc anticipat (în luna Ianuarie a fiecărui an) plătesc, de asemenea, numai 100 lei.

Schimbarea domiciliului rugăm să ni-se comunice imediat.



FLORI DE CRIN

REVISTA FEMENINA

NIHIL SINE DEO

REDACTOR RESPONSABIL :
P. TEOFIL A. BĂLIBANU

LĂUDAT SĂ FIE ISUS

DREPTATEA.

Am avut cândva un prieten. Acuma el este plecat pe căile veșniciei.

Și, într'o zi, el s'a pornit cu grea bănuială împotriva mea. Era în totul greșit, de vreme ce eu nu-i eram vinovat cu nimic.

Am căutat atunci să-l lămuresc, arătându-i că bănuiala lui este cu totul neîntemeiată.

El, în loc de a se convinge, mai tare s'a îndărătnicit și rămânând în greșala lui, aducea o grea nedreptate prieteniei noastre.

A pornit atunci asupra mea grea dovadă, hotărând în încăpăținarea lui că eu sunt un om de nimica, mincinos și rău împotriva lui.

Am ridicat cuvânt de împotrivire — și luând condeiul în mână, i-am arătat pe câteva pagini cât de greșit e el — și cât de nevino-vat sunt eu, — rugându-l în numele lui Dumnezeu să nu sfărâme o prietenie așa de veche.

Cu sufletul prins de îngrijorare și de mâhnire, am așteptat răspunsul lui.

Târziu, a venit. Imi trimetea scrisoarea îndărăt, cu sublinieri și adaosuri, din care am putut să trag încheerea că el rămânea în împietrirea lui, nesimțind câtă nedreptate îmi face mie — și prieteniei noastre.

Atunci, eu, rămânând în iubirea noastră veche, am încredințat nedreptatea lui Dumnezeu, ca El s'o deslege când și cum va vrea...

M'am dat din calea prietenului — și am așteptat, uitând toată nedreptatea ce mi se făcea — și neurând pe cel prin care-mi venea această nedreptate.

Și vremea a început să curgă, vindecătoare și mângâitoare.

Prietenia noastră însă stătea undeva, ascunsă și măhnită din pricina nevredniciei noastre...

Ziceam :

— „Fă, Tu, Doamne, ce crezi, — că eu sunt neputincios...”

Și iar a trecut o îndelungă vreme — și prietenia noastră a sângerat, în mâhnire, mereu...

Ne întâlneam câteodată pe cale. Eu mergeam înainte, gata de a-i întinde mâna de mi-ar fi dat-o pe-a lui. Dar el, de departe, trecea pe altă uliță, arătând prin aceasta, că nu vrea să mă întâlnească.

A plecat pe urmă, în alt oraș, departe...

Ziceam că, poate, mi se cuvine această arsură a sufletului fiindcă multe păcătuisem și eu în viață...

Și iată că dealungul vremei s'a arătat o primăvară dulce — și curând s'au apropiat și sfintele Patimi ale Domnului. Pe ceruri rătăcea o dumină blajină, iar prin preajmă foșneau puzderii de bunătate. Vreme bună și mângâioasă pentru sufletul celui ce-i rob lui Christos. Sufletul meu presimțea o bucurie... Nu știam ce, dar eram sigur că o bucurie senină va veni. Era glas bun de sus.

Am intrat atunci într'o librărie să-mi cumpăr o carte. Ridicând ochii, am văzut, în fund, pe prietenul meu. A surâs, ca **odinioară**, spre mine. Am înțeles că Dumnezeu lucrase și limpezise nedreptatea mea. Am simțit ochii bulbucăți de lacrimile recunoștinței și-ale veseliei.

Prietenul a venit spre mine — și fără nici un cuvânt m'a prins în brațele lui larg deschise — sărutându-mă.

Avea și el lacrimi pe obraz...

Și de-atunci prietenia noastră a durat, senină și tare, până ce Dumnezeu l'a chemat la Sine.

Și de câte ori îmi aduc aminte de prietenul meu, cel plecat, — nu-mi pot opri glasul dinlătru care grăește spre înalt :

— „Tu, Doamne, vezi în sufletele oamenilor, — și le dai tuturor, după faptele lor... Fii preamărit !”

Din veșnicie, duhul celui plecat, — pe căi nevăzute de dragoste, îmi șoptește cuvinte limpezi de nădejde...

Al. Lascarov-Moldovanu.

Sexul frumos :

II.

OMUL CEL ASCUNS AL INIMEI

Sfântul apostol Petru scrie despre femei astfel : „*Podoaba voastră să fie nu cea din afară — cu împletirea părului, cu atârnatul sculelor de aur și cu îmbrăcarea hainelor — Ci să fie omul cel ascuns al inimii, întru nesticăcioasa podoabă a duhului blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu*“. (1 Petru III. 3, 4).

Frumusețea reală purcede deci din intern, din „omul cel ascuns al inimii“.

Piatra scumpă se poate imita fidel, din sticlă vopsită și lustruită, dar lumina-i și strălucirea internă niciodată. Ba și veritabila piatră scumpă numai atunci lucește aievea în toate nuanțele sale, dacă aceea o luminează rază solară. Așa este și cu „omul cel ascuns al inimii“, pe care sfântul Petru îl spune a fi podoaba femeii.

Căci, dacă nu evlavie ipocrită, ci pietate sacră promovează a altar inima fecioarei virgine; dacă modestie și castitate, pace și veselie psihică lucește în privirea ei; dacă în fața oamenilor stă ca un copil inocent, sincer, naiv și toluși este inaccesibilă ca un înger; dacă în apropierea dânzei amuțește fiecăre expresie echivocă, perversă și trivială, toate acestea formează numai frumusețea omului intern, ce sclipeste prin oseminte ca prin văl. Frumusețea aceasta orișicine o admiră și este indiferent, dacă se relevă din trăsături normale sau fin remarcate, dacă îi servește de cadru costumul de principesă, vălul de călugăriță, sau bluza de muncitoare. În primele secole creștine, atari frumuseți, au stat în fața tribunalului magistraților păgâni și omul intern ascuns în ele, cu înfrângere complect blamabilă, a respins atacul călăului și craidonului, eluipiând laurul dublu : al martiriului și verguriei. Iar sfânta Biserica păstrează încă și în prezent misterul mare al „omului cel ascuns al inimii“ și sperăm că și azi sunt încă multe femei în a căror inimă viează acest mare mister, pe care în toate iuptele vieții îl feresc de maculă și neprihănit îl duc cu ele în mormânt. Apoi, dacă lumea nu zugrăvește numele lor, dacă memoria lor o uită cam repede, etern li-se cuvine imnul de preamărire al Sfintei Scripturi și al Sfintei Biserici : „*Nemurire este întru pomenirea ei și în veac cununată petrece, biruind nevoița celor nepângărite biruințe*“. (Cartea Înțelepciunii lui Solomon IV. 1, 2).

Ce imbecile sunt, pe lângă o așa rară frumusețe a omului intern, acele creaturi vanitoase, care, cu farmecele lor fizice, condamnate la ofilire, în zdrențele lor înzorzonate, cochetează, căutând adorație și se idolatrizează, înaintea oglinzii ! Ce sunt aceste ! — Niște mere de paradis roșii, zâmbitoare — intern putrede ; fluturi peștri în jurul lămpii aprinse — care își frânge, sau pârjolește aripile !

„Omul cel ascuns al inimii“ nimic nu pierde din frumusețea sa și dacă, peste câțiva ani, tot exteriorul său începe să se ofilească. Mama și soția, care este cucernică, temătoare de Dumnezeu și bărbatului său este o consoată fidelă, devotată și supusă ; care este egal de zeloasă în rugăciune și în laboare ; ai cărei ochi trezi și mâini harnice țin ordine în preajma vatrei ; care emulează și cu îngerul păzitor în îngrijirea copiilor săi ; care crede neclintit în Dumnezeu, tace în păsul său și lacrimile sale le șterge tainic ; care către fiecare are câte-o vorbă amabilă, privire amicală ; care între numeroasele-i griji nu-l uită nici pe cel sărac : o astfel de femeie poartă în sine frumusețea „omului cel ascuns

al inimii“ și atunci, când lupta serioasă a vieții începe a ara pe fața ei fragedă trăsăturile lui „Mater Dolorosa“. O așa soție și mamă își pierde simțirea pentru înfumurarea vanitoasă, așa se îmbracă, așa îi este condunita, precum i-o sugerează aceea „omul cel ascuns al inimii“, amăsurat stării sale, simplu și în dreptate ; nu-i nici sclava lumii și chiar cu asta va progresa și în față cu lumea.

Frumusețe are și bunica — în „omul cel ascuns al inimii“. Problema depinde numai de aceea că, cine, sau ce a arat brazde pe fruntea ei. Oare nemulțumirea, mânia, invidia și antipatia și altă ceată a pasiunilor umane au dăinuit și îmbătrânit simultan cu ea ; sau, ca adevărată femeie creștină, în evlavie, în devotație, în jertfire de sine și cu răbdare a cutreerat până la fine laboarea, păsul, suferința și luptele carierii sale de vieață : și, oare, scapără încă și acum în ochii ei iubirea și hărnicia binevoitoare, speranța purificată și liniștea inimii ? !

Cutare bunică este mai frumoasă decât nepoată-sa înfloritoare, pe a cărei fizionomie vieața nici n'a scris încă nimic. Fiindcă până ce copila aceasta are să obție încă numai după o luptă periculoasă frumusețea „omului cel ascuns al inimii“ —, aceasta bunica o realizează și n'o va pierde mai mult. Pe seama ei eternitatea este fruct copt și ea va trece în considerație de frumusețe și în ochii atotbunului Dumnezeu și ai locuitorilor împărăției cerurilor.

Că „omul cel ascuns al inimii“ ce înseamnă în opera educației, asta e clar. Mama poate transmite copilului său numai aceea, ce are ea însăși în posesiunea sa. Și precum omul senzual se edifică din sângele inimii mamei : așa trebuie să se deștepte și sufletul copilului la cunoștința divină pe inima zeloasă a mamei. Această vieață mai supremă însă, numai omul intern o poate înviora la deșteptare în copil. Mama cufundată în vanitatea lumii, în lipsa intimității și duioșiei religioase, este incapabilă de transplantarea acestei vieți spirituale. Religiozitatea pe care ea însăși ori prin alții furișează în inima copilului său, rămâne numai ca ceva învățat papagalicește, nu pătrunde la adâncul sufletului, ca acolo să se înrădăcineze. A se desvolta, a rămâne în vieață, poate numai aceea care trăiește. Religiozitatea ce am învățat-o numai așa, ajunge la soarta uitării cel puțin atât de lesne, ca celelalte cunoștințe însușite în școală. Ah ! dacă maicile noastre ar ști să respecte cuvenit și să aprecieze în merit bijuteria scumpă a „omului cel ascuns al inimii“ și ar tinde spre acela : încă și în această lume coruptă ar putea să crească o nouă generație a sfinților !

Pr. T. Dr. Potcaș.

Femeia este creatoare de vieață. Ea transmite celor următorii, prin sânul ei, prin ființa ei întregă, toate dorurile, gândurile și năzuințele care i-au sbuciumat sufletul.

Toate perioadele eroice au avut ca bază de pornire, suflete mari de femei. Forțele misterioase ale Ceriului, cari intervin și diriguiesc vieața noastră pământescă, nu-și găsesc o punte de trecere mai plăcută, decât sufletul sensibil, delicat și vibrant al femeii.

Ion Banca.

Pe marginea unui centenar: Gheorghe Pop de Băsești.

Pe marginea centenarului dela 1 August a. c. — sărbătorit la 4 August — am dorit ca subscrisul, (ca și unul care am fost aproape 14 ani preotul Băseștilor, pe vremea, când încă trăia „Badea Gheorghe“, cum îl numea, cu stimă și iubire, toată intelectualitatea românească de pe acelea vremuri) să scriu o scurtă schiță biografică asupra vieții lui Gheorghe Pop de Băsești, lăsând ca, o vastă biografie, s'o scrie unul mult mai competent în materie: vestitul și cunoscutul istoric transilvănean, Dr. Ion Georgescu, canonic în Oradea, care — biografie vastă — după cum prezenta revistă a și anunțat în nr-ul trecut, este sub tipar și trebuie să apară zilele acestea.

Și când vreau să scriu acestea rânduri, mă gândesc că, oare, chiar și dintre Români de azi, vor fi de aceia care să nu fi auzit de falnicul nume a lui Gheorghe Pop de Băsești? Care să nu fi cunoscut această figură de ilustru bărbat, de adevărat boer român din Ardeal, cu ochi de vultur, cu nasul aquilin, cu fruntea pururea senină, dar care, totuși, când vorbea de durerile Românilor, plângea de durere și care de-asemenea plângea, dar de bucurie, când vorbea despre „viitorul de aur“ al Poporului Român?! De numele acestui venerabil „bătrân pururea tânăr“, care — de altfel — în anii 1878—9 era deja deputat în dieta Ungară, se leagă aproape toate actele noastre politice mai însemnate, precum și institutele culturale și financiare de după 1878.

Și, fiindcă sunt sigur că toți bunii Români nu numai că vreau, ci doresc chiar, să audă cât mai des vorbindu-se despre Cel ce a fost Președintele neuitatei adunări din 1918 dela Alba-Iulia, deși revista „Flori de crin“ de multe ori, cu multă vene ație, a scris despre acest mare Om, m'am hotărât ca tocmai în cadrele acestei reviste, care îi poartă un cult deosebit, să arăt scurt pe „apostolul iubirii de neam“, pe Gheorghe Pop de Băsești.

Gheorghe Pop de Băsești s'a născut la 1 August 1835 în comuna Băsești, plasa Cehul-Silvaniei, județul Sălăgiu. Părinții lui au fost Petru Pop de Băsești și Susana Pop de Băsești, ambii nobili de pe vremuri.

Din frageda copilărie era foarte deștept și dacă se cercetează mai cu de-a măruntul caracterul lui, când acela a ajuns la dezvoltare desăvârșită, aflăm că el dela început era cuprins de un neastâmpăr. Nu putea sta un moment fără să nu facă ceva. Îl vedeam apucându-se de toate lucrurile și nu despera nici odată de puterile sale, când zicea, că cine are încredere în sine, are și putere multă. Acestei eminente calități a lui, de a lucra pururea, se pot atribui toate succesele lui pe toate terețele multiple ale activității lui prodigioase.

Studiile și le-a început în gimnaziul din Baia Mare de unde, pe clasa a VIII, a trecut la cel al Premonstrenilor din Oradea, unde terminând studiile gimnaziale, a dat examenul de maturitate. S'a înscris apoi la cursurile juridice dela fosta academie de drept din Oradea, unde, ca în gimnaziu, a fost în societatea celor mai distinși tineri români, puțini de tot, pe acele timpuri. Ca student în drept a fost regruțat la militarie, care terminându-o și venind acasă, s'a căsătorit cu Maria Loșonți, moartă în primăvara anului 1895, când Gheorghe Pop de Băsești, își făcea robia de memorandist în temnița din Vaș, împreună cu ceilalți memorandiști judecați la temniță, afară de „leul dela Șișești“: părintele Dr. Lucaciu, Dr. Raț și Iuliu Coroianu, căci aceștia 3 erau încarcerati în vestitul „csillag-börtön“ dela Seghedin.

Din căsătoria aceasta s'a născut ilustra fiică a Românilor, azi una dintre cele mai venerabile matroane române, Elena Pop de Băsești, măritată în 1882 cu un fost distins luptător al neamului: Francisc Hossu Longin. Această venerabilă și aleasă doamnă, azi văduvă, care f. bine a fost caracterizată la o adunare de un preot român (subs.) că e martira intreită: fiică de martir, soție de martir și ea însași e martiră!

În anii 1860—70 Gh. Pop de B. a fost primpreotor în plasa Hodod din jud. Sălăgiu, iar mai târziu deputat în dieta maghiară dela Buda-Pesta. În 1881 însă n'a mai putut fi reales, căci viclenii unguri au stricat podul de peste râulețul „Sălăgiu“ reținându-i-se, în acest chip, peste 1000 de alegători în frunte cu preoțimea conștie și învățătorimea română de atunci, în care timp toți maghiaro-jidanii de atunci din Ceh, au proclamat de deputat pe un candidat al lor. Aceasta flagrantă călcare de lege, împreună cu câte altele de aceste feluri, a hotărât pe Români din Ungaria propriuzisă, să decreteze și ei, cum românii ardeleni deja decretase în conferința din 1869 la Mercurea „pasivitatea“ Românilor, adică neparticiparea totală la alegerile de deputat.

A intrat apoi cu trup și suflet în partidul național român, unde nu peste mult a fost ales împreună cu Eugen Brode, de primul vice-președinte al partidului, sub președinția repausatului Dr. Ioan Rațiu. Gheorghe Pop de Băsești, ca vicepreședinte al partidului național român, a fost în fruntea celor 300 de români intelectuali și țărani din Ardeal, cari, în 25 Mai 1892, au mers cu „Memorandumul“ la Viena, ca în 1894, cu începutul de a 5-a zi tot din luna Mai, să'l vedem, ca și pe una dintre figurile cele mai luminoase ale monstruosului proces al Memorandumului, pe banca acuzaților, dela curtea cu jurați din Cluj, respective, cum în numele poporului a declarat Dr. Rațiu, că noi cei ce ședem pe banca acuzaților nu mai suntem acuzați, ci „acuzatori“. — El a primit un an închisoare, în temnița din Vaș. Am fost de față și l'am văzut și auzit, cum Gheorghe Pop de Băsești lăcrimând a zis, când s'a publicat sentința: „pentru că mie mi-au dat numai un an, iar părintelui Lucaciu, Dr. Rațiu, protopopului Iuliu Coroian, Septimiu Albini, etc. 5, 3, 2 ani și 8 luni și 2 1/2 ani, și eu tot atât de mult îmi iubesc neamul, ca aceia“. Intrând, la sfârșitul lui Iulie 1894 în temnițele de stat dela Vaș, a suferit martiriu pentru iubirea de neam, cum patronul său: marele mucenic Sfântul Gheorghe a suferit, pentru iubirea lui Hristos, ieșind, în ultimele zile ale luni lui Iulie 1895, din temniță, ca mâne-zi, în 1 Aug. 1895, spre cea mai mare însuflețire a noastră, de care — durere — numai acum începea să fie nevoie, îl vedem prezidând memorabilul „congres al națiunilor“ ținut în Pesta. L'au rugat atunci mai mulți dintre Români să nu se „expună din nou“. Gheorghe Pop de Băsești a știut însă să deie bărbătescul și românescul, răspuns că, pentru cauza de obște a Neamului Român datorință avem să ne jertfim interesele particulare și personale. Și peste voia acelora, care înzistau să nu se „expună din nou“ singur, cu învoirea scumpei sale fiice, Doamna Elena, a mers și-a prezidat acel congres al naționalităților, care a succes apoi, atât de splendid. Gheorghe Pop de Băsești, în fața multelor îndemnări să renunțe la prezidarea congresului naționalităților a zis: „Voi, cari nu vă împliniți datorința de Români, — de conștiința sufletului de român, care'mi dic-

tează să'mi fac dătorința, să nu cutezați a vă atinge"! Ce declarație de Român conștiu, de erou, de martir!!

De atunci el nu numai că nu s'a retras dela locul de onoare, unde l'a pus datoria, ci l' vedem totdeauna lucrând pentru înaintarea cauzei românizmului și ca prezident, până la moarte, doar el era personificarea energiei, și a curagiului, care nu știa ce e *înapoi* ci numai „*înainte, tot înainte!*”

(Stărsitul în nr. viitor.)

P. Antoniu Bălibanu.

Generația de sacrificiu...

Copilăria noastră, a celor din generația tânără, se începe odată cu primele bubuituri de tun.

E toamna anului 1914.

Neamurile bătrânului continent s'au încăerat cu înverșunare.

Sângele curge valuri.

Spectrul morții flutură pretutindeni.

Molimele de tot felul se iau la întrecere cu mitraliera și obuzul de calibru necunoscut încă.

Oamenii s'au sălbătedit cu toții.

Mânia lui Dumnezeu e asupra pământului.

Iar noi, copii pe acea vreme, ne deșteptăm în mizerie și necazuri. Copilăria noastră e fără bucurii. Părinții noștri sunt pe câmpiile morții. Mamele noastre macină coceni și ovăz, căci foamea bate la uși. Liniștea și voia bună sunt necunoscute în satele în care trăim.

Toate au însă un sfârșit. Iată că și măcelul între neamuri se stinge. Pacea e semnată de beligeranți. Treșărim de bucurie. Avem o țară care e a noastră: România-Mare. Dece oare i-se spune „Mare”? Nu-i mai mare decât ni se cuvine. Dimpotrivă, ne-au rămas încă foarte mulți frați dincolo de frontiere. Maramureșul a fost ciuntit. Banatul la fel. Nădăjduim că și aceste felii, din trupul țării, ni se vor înapoia cu vremea...

După unire, în țara noastră, începe opera de organizare. Băiețandrii intră în școli să-și facă ucenicia.

Suntem noi, copiii care am venit în lume odată cu cele dintâiu bătăi ale mortierului. Vieța generației noastre e însă tot grea. Sărăcia, care s'a lăfit asupra întregului continent după războiu, nu ne-a îngăduit să ne instruiem și educăm în bune condițiuni. Ce să facem? Suntem doar generația de sacrificiu. Așteptăm mereu alte vremuri. Dar vorba țaranului din Maramureșul voadal:

„Tot așteptând binele,
Ni se ciuntă zilele”.

În țara noastră scumpă încă nici acum nu s'a făcut rânduială bună. Politicianii hrăpăreți și samsari nu s'au gândit la altceva, decât la gălceavă și la umflarea buzunarelor proprii, din averea obștească. Hărmlăia în viața noastră politică e îngrozitoare. Aci nu există nici un fel de morală. Necinstea, falșul și abuzul, sunt principii de conduită. Impotriva oamenilor, cari încearcă să schimbe moravurile cele rele, se coalizează toate stărpiturile cloacei politice.

Generația nouă intră în viața publică tocmai când mizeria morală și materială e mai potențată. După ce și-a sacrificat copilăria, aceasta generație, e silită să-și sacrifice și tinerețea. Așa i-a fost destinul. Ororile cumplitelor vremuri prin care trecem, nu scutesc pe nimeni. Nesiguranța zilei de mâine încovoie spinări solide și distruge o mare cantitate din forța morală a tineretului.

E păcat. Munca constructivă, care se pierde din cauza aceasta, ne va costa mult. Prețul ei nu se poate evalua în monedă.

Judecata istoriei îi va osândi pe mulți dintre aceia cari au avut o fărâma de răspundere în conducerea țării. Și, îndeosebi, vor fi osândiți pentru că n'au știut să dea pildă bună generației noi. Sacrificiul pe care-l dă această generație nu e prețuit. De aci lipsa de totală desinteresare. Cei capabili, în loc să fie puși la muncă constructivă și ajutați în năzuințele lor, sunt lăsați să se împotmolească în mocirla unei vieți pe care n'ar trebui nici măcar s'o cunoască.

Tineretul trebuie îndrumat pe cărarea dreaptă și cinstită. Suntem în ceasul al unsprezecelea. Nici o tergiversare nu mai poate fi îngăduită. Deviza cea nouă e una singură: Muncă, Cinste, Adevăr!

Și dacă cei îmbătrâniți în rele n'o vor urma, atunci s'o îmbrățișeze măcar generația de sacrificiu.

E aspra poruncă a vremii!

Ion Berinde.

O problemă actuală, de mare importanță morală și socială.

Familia astăzi trece prin o criză dureroasă la noi, în România. Societatea românească se scutură, ca de friguri, când aude de copii; simte un rezenz, o repulzie, de „familie.”

Avem atâția burlaci, cari nu se căsătoresc de frica copiilor și pentru „ca să nu-și ia pe cap o sarcină mai mult: soția.” Egoism. Cei, cari se căsătoresc, tot din egoism tind să rămână numai ei singuri, ca să rămână fiecare obiectul de jujulit al celuilalt: el, să fie și să rămână neschimbat „puiul” desmierdat al ei; iar ea să rămână neîncetat și neschimbat „păpușica” lui. Și, deci, nu cumva să le ia locul copiii; căteii însă le pot lua, nu e nici un năcaz, dar copiii ba.

... Dacă vrei să închiriezi o casă, te întreabă proprietarul: „aveți copii?” — și nu bucuros închiriază casa familiei cu copii; dacă un singuratic dorește să închirieze o cameră mobilată, întreabă pe proprietar: „sunt copii în curte?” — și nu bucuros închiriază camera, în curtea unde sunt copii. Dacă se dă în concurs un oficiu remunerat cu locuință, luminat, încălzit și întreținerea întreagă, — la conferire, sunt excluși concurenții cu copii, fiindcă aceștia „consumă mult.” Statul nu ajută funcționarii cu copii, decât în măsură ridicolă și numai „până la trei copii” (!), ca și când și-ar îndruma funcționarii să nici nu aibă mai mulți!... (ce păgânism! iată ghiarele Masoneriei! N. R.) Mamele cu copii: sunt timide, umilite, slab îmbrăcate. Fiindcă trebuie să vadă de copii, să lucreze din noapte în zi, sunt considerate de „boanghine”, lăsate la o parte; celea fără copii, văzute, curtate, ba adeseori, chiar mondenele poartă moda, își petrec, se distrag, dispun de automobile, garderobă bogată, prezidiază mese, li se sărută mâinile, etc. Din punct de vedere al răsplătirii omenești este, deci, o negliobie să fii femeie morală și tată de familie cu copii.

Această situație a mamelor și a taților, nu îndeamnă la o vieță morală, cinstită; la întemeierea, îngrijirea, susținerea și creșterea familiei.

Dar, viitorul și soarta copilașilor în familiile eroice, unde totuși sunt lăsați astfel în lipsuri și neprovăzuți?!... Suspini și necaz!

Familia este celula societății, în cazul nostru a Națiunii Române. Dacă familiile — întocmai ca și celulele unui corp — sunt bine întreținute, bine hrănite, bine aranjate, însăși națiunea, societatea omenească, este sănătoasă, puternică, bineîntocmită, atât moralmente, cât și materialmente. Și dimpotrivă: neglijate, delăsate, negrijite, familiile, ca și celulele unui corp — întreaga națiune, întreaga societate omenească tânjește, se veștește și pierе chiar.

Se instituie „ziua mamei“, „ziua copilului“ în fiecare an. Ce folos însă de sărbătorirea aceasta pur platonice a mamei și a copilului?! Fraze goale, vorbe în vânt!

Familiile trebuie ajutate în mod efectiv, dacă vrem să asigurăm viitorul acestei națiuni. Nu cu vorbe goale, ci cu sprijin moral și material simțitor și eficace. Să se asigure familiștilor o situație materială cinstită, în măsură de a-și întreține și educa în mod cinstit copiii, oricât de mulți ar avea. Nu e dreptate, să fie remunerați funcționarii, cari au copii, numai în măsura în care sunt remunerați cei fără copii! În felul acesta, cum sunt acuma, cei fără copii chefuiesc, fac orgii, iar cei cu copii oftează, stau pe loc, deprimați moralmente, chiar disperați și prăbușiți materialmente, în ghiarele perirei.

Și, doar, copiii nu sunt ai părinților, decât, cât timp trebuie să asude și să cheltuiască pentru ei. Când pot sbura cu aripile lor, atunci devin de tot ai națiunii, ai societății omenești părăsindu-și părinții.

Interesul moral și social al națiunii noastre, pretinde un alt tratament pentru familiile române cu copii.

Acuma, când se pregătește armorizarea salariilor, atragem atențiunea Miniștrilor Țării noastre și cerem ocrotirea familiei române.

Cornel Andrea.

Pace!

Aici în cimitir i-atât de trist
Și sufletul i-atâta de stingher;
Pe cruci îți par că-i răstignit un Christ
Cu fața blândă, ochii către cer.

Toți sunt uitați sub lepedele reci...
Pe alții îi așteaptă-aceste gropi,
Ce stau rânjind, căscându-se când treci,
Ca să primească prada ce-o îngropi.

I-atât de trist aici în cimitir
Și pasul tău, o simți, că-i pas de mort.
Colo o nalbă colo-un trandafir:
Pe umeri toți acelaș greu îl port.

O lumânare mică s'a aprins
Și din cătuie smirna fumegând
Se suie'n sus, salcâmii floare-au nins
Pe jos, iar tu, ca mâine, treci la rând.

E pace-adâncă'n tristul cimitir
Și sufletul i-atâta de stingher;
Din ochi curg lacrimi clare ca un mir...
Mereu mereu și alții, vezi, că pier!

Vintilă Petrescu Vrancea.

Fericire.

Mi-e gândul tot
Iubire,
Soare,
Strălucire...
Mi-e gândul tot
De raze,
De lumină
Și de aur...
Și inima din mine
Mi-e plină

De altare
Și credințe...
Mănunchiuri de viață
Se scurg,
Se cern,
Și ard în mine!
In bobi,
De lacrimi și de rouă,
Viață nouă,
Îmi picură în vine;
Și noianuri
De ape cristaline,

De doruri și elanuri,
Bogate se revarsă
In albiu largi,
De suflet și de gând...

Plăpând,
Un vis,
Mi-a semănat credința,
In brazdele de minte,
Și mi-a deschis
Tot cerul, înainte!

Ionel Șugar.

Quasi-orientare.

In urmă am apusul, înainte
necunoscutul tragic se așterne,
în cântece divine de vecerne,
de cari abia îmi mai aduc aminte.

Dar, peste toate, negura se cerne...
-- la orice pas, refluxul de cuvinte

mă năpădește, bunule Părinte,
să Te ador, în cântece eterne...

Și mângăiat de raza Ta divină,
îmi plec trudit genunchii sub milenii,
în zori de zi, l'amiiaz și la ugină...

căci numai Tu ești plin de milostenii,
în sfera Ta, albastră și senină,
Te preamăresc, în cântece de denii...

V. Flueraș.

Cereus grandiflorus...

à Rév. Père L. Barral, en signe
de reconnaissance et d'admiration.
M. S.

Este numele floarei miraculoase ce și-a desfoit petalele albe, abia după șase ani de îngrijire meticuloasă depusă cu atâta râvnă de un grădinar. Floarea se mai numește „Regina Noptii” deoarece înflorirea ei durează numai timp de douăsprezece ceasuri, cât ține noaptea...

Ne întrebăm dacă această unică noapte de viață a reginei nopții, a meritat atâta muncă, atâta atenție, — câteva foi albe, cari după câteva ceasuri se ofilesc.

Totodată să ne gândim dacă un grădinar sufletețesc, un apostol ce depune atâta trudă, atâta devotament și dragoste în cultivarea sufletelor, se bucură oare cel puțin pentru un timp relativ, de înflorirea lor?

Uneori da, însă foarte adesea nu...

Deci, grădinarul florilor oricât se străduiește, îl așteaptă rezultatul îmbucurător; pe când acel al sufletelor, de multeori rămâne decepționat, constatând zădărnicia muncii sale...

Și eu întreb pe toți acești educatori ai sufletelor, de ce sunt atât de buni, de ce au atâta grijă de alții, de ce dau viață din viața lor? Doar știu cu toții cât de greu e să infiltreze altruismul, acolo unde domnesc propriile interese, căci fiecare caută să ajungă fie prin orice mijloace murdare, interesele sale. Un adevărat interes pentru semenii lor, există în puțini aleși. de tot rari... Și aceștia împrăștie din belșugul bunătații lor sufletești, aceștia dau totul pentru bucuria altora... Și pe urmă tot acestora le este scris să suporte atâtea neajunsuri și greutăți ale vieții!

Ei, care fac mereu binele, în orice împrejurări, ei trebuie să sufere, — iar ceilalți: egoiștii, ividioșii, și intriganții acestei lumi, sunt fericiți; plini de propria lor însemnătate, continuă să urmărească numai interesele lor, să vâneze bogățiile materiale.

Și cu toate acestea, voi, căroră v'au fost acordate atâtea bunuri trecătoare, nu sunteți fericiți! Golul imens din sufletul nostru nu-l pot umple a bobățiile pământului, oricâte ar fi... *Credința*, eterna dătătoare de înțelepciune și bine, poate să înlocuiască acest gol.

Însă sunteți prea mari, prea puternici prin voi, și n'aveți lipsă de aceasta... Așa credeți acum, însă va veni o zi, și atunci va fi prea târziu...

Iată deci, într'adevăr fericiți numai aceia pot să fie, care nu se bucură de nimicurile trecătoare... Grădinarii, care cultivă sufletele, timp de mai mulți ani în șir, cu tot devotamentul, cu toată atenția și voința lor de bine, chiar dacă nu le este dat să se bucure de roadele încordării lor continue. Totuși ei sunt împărtașiți de liniștea dulce a sufletului, ce o dă conștiința datoriei împlinite... Și pentru ei este de ajuns aici, iar acolo sus, unde odată se vor înălța pe raze de stele, vor primi adevărata lor recompensă...

Cereus grandiflorus s'a ofilit, nu însă sufletele mari, care rămân mereu în floare, păstrându-și până la sfârșit imaculate, petalele albe...

Myriam.

Credința în sufletul femeilor

Sunt nenumărate cazurile, când mila lui Isus față de femei n'a cunoscut margini... Sfânta Carte e dovadă mult mai grăitoare, care ne istorisește cu multă căldură dragostea și mila ce le-a arătat-o Isus multor femei credincioase și nenorocite... Un caz din cele multe ne prezintă Evangelia Duminicii a șaptea dela Luca. Ea ne vorbește despre vindecarea miraculoasă a unei femei ce pătimea de 12 ani și despre învierea din morți a fiicei mai marelui sinagogei din Capernaum, lair.

Dumnezeescul nostru Mântuitor a știut să răsplătească credința fără de margine în puterea Sa făcătoare de minuni, îndreptând multe neajunsuri, vindecând multe boale și alinând multe suferințe ale acelor cari se apropiu de El „cu credință, cu frica lui Dumnezeu și cu dragoste”...

Credință, — această floare din grădina raiului, care adeseori găsește teren mai prielnic, spre a se desvolta în suflete femești, — este calea, care urmată fiind cu sfințenie ne conduce cu siguranță la fericirea cerească și uneori chiar vremelnică.

Credința în legea lui Dumnezeu a împodobit și sufletul femeii creștine din toate timpurile. Ea a fost una din cauzele fericirii noastre naționale de azi. Strop de strop, a fost picurată cu sfințenie din partea mamelor române, în sufletele tinerelor vârstare, care, apoi, au alimentat-o cu focul dragostei de glie, ce ne-a dat această Românie Mare, bogată și frumoasă.

Dar, oeeace am câștigat prin credință în Dumnezeu, tot numai pe această cale vom putea păstra. Aceeași credință tare și nestrămutată va trebui să palpiteză și în sufletul femeii de azi, care, la rândul ei, să poată scălda în roua credinței haina, cu care — își îmbracă copilașii din fragedă tinerețe.

Și, aceasta o vor face, dându-le bune exemple de moralitate și observare a legilor noastre creștinești.

Dacă sufletele lor vor suferi de vre-o boală molipsitoare — păcatul, — să nu întârzie a alerga la „doctorul sufletelor și al trupurilor”, care imparte zilnic pe sfintele Altare „Pâinea” vindecătoare de dureri și „Vinul” dătător de viață, ca sufletele lor reimprospetate cu credință din dumnezeescul Său Trup și Sânge să se vindece de orice boală și amărăciune.

Ori, dacă boalele sufletului lor au sugrumat din el orice viață spirituală, iar duhul morții li-s'a înstăpânit în inimă, dumnezeescul Mântuitor a gătit o altă cale, pentru a reinvia sufletește: taina sfintei Spovedanii...

Amândouă aceste sfinte Taine sunt instituite de Dumnezeu—Fiul pentru mântuirea sufletelor noastre; pentru câștigarea, prin mijlocirea lor, a nenumărate favoruri spirituale, sfârșind — bineînțeles — cu fericirea veșnică.

Folosirea deasă a acestor mijloace de mântuire, va fi o pildă vie de moralitate și viață creștinească superioară, pentru cei ce au ochii ațintiți la activitatea femeilor creștine și, în primul rând, pentru copiii lor.

Deci, oeeacecerem noi, azi, dela femeile noastre este: *credință multă în Dumnezeu și dragoste sinceră față de tot ce-i sfânt*, pentru ca așa să poată trăi o viață creștinească aproape de Inima iubitoare a Părintelui ceresc, folosindu-se cât mai mult de mijloacele

vindecătoare de suflet, ca fiii lor să vadă într'ânsele pe adevărata femeie creștină.

La rândul lor fiii, luând pildă dela mame, vor ști să facă astfel, asigurând — prin o viață adevărat creștinească și românească — viitorul Țării. noastre.

Preot Valeriu Gregoriu Sima.

Cultul florilor.

Prin geamul străveziu, razele aurii ale soarelui, se strecoară încet, în cameră, răspândind lumină, după întunericul nopții și vestind sosirea zilei de muncă. În timp matematic mă pregătesc și o iau drept spre școală. În cale mă întâmpină un copil cu ochii vioi ținând în mână un buchet de lăcrămioare ce mi-le întinse cu o deosebită dragălaşenie ce numai la copii putem să o remarcăm. apoi mă lăsă satisfăcută că-i promisem cu plăcere darul. Fără îndoială că, am simțit o bucurie nespusă în sufletul meu, în acea clipă, ce a reprezentat, în fond, un sublim simbol de credință, iubire și nevinovăție.

Mirosul suav al florilor, frumusețea și gingășia lor, te înalță și te îmbată. Ți se pare că uiți totul, când treci prin o grădină cu flori, unde, toate florile își imbie podoabă lor, împrăștiind parfumul ce îl au, numai ca să te mulțumească și să-ți producă veselie.

Dacă într'o cameră ai așezat flori pe măsuță, ori în alte părți, îndată se schimbă aspectul trist dinainte, dând o expresiune mai plăcută și mai draguță încăperei. Gustul estetic se pronunță vădit.

De ce să se neglijeze, dar, cultul florilor care nu numai că produce plăceri momentane, dar, totodată, ne înalță inima și gândul la bunul Dumnezeu, uitând chiar și de necazuri, când ne găsim în mijlocul lor?! De ce să n'aibă fiecare grădinița lui de flori, colțul de recreiere și uitare a clipelor triste din viața zilnică? E sigur că unii iubesc florile mai mult, alții mai puțin, însă aproape nici unul nu este să le disprețuiască. Totuși în multe comune abia găsești ici și colo vr'o grădiniță de flori. Aceasta din motivul că gospodinele sunt dezinteresate să cultive aceste plante gingașe, socotindu-le inutile omului, deoarece ele nu aduc nici un folos casei. Iată pentru ce sunt lipsite satele noastre de această podoabă.

Pentru dezvoltarea gustului estetic și a atenției populației, în privința cultivării florilor, învățătoarea este prima chemată să promoveze acest lucru împreună cu celelalte doamne intelectuale din comună.

La început, copiilor să li se spună diferite legende de-ale florilor, cum sunt, legendele: toporașului, a lăcrămioarei, liliacului, etc. Apoi să cultive cu ei împreună în grădinița școlii, să așeze în ghiveci fiecare câte o floare urmărindu-le cum cresc și cum se dezvoltă sub îngrijirea lor. Așa, la rândul lor, să le cultive și acasă. Astfel, fiecare casă, cu timpul, va fi înzestrată cu o grădiniță de flori.

Atunci aspectul caselor și-a comunei întregi va fi cu mult mai frumos, aerul ce-l vor respira locuitorii mult mai plăcut și mai sănătos, iar sufletul lor mereu se va primeni, văzând în acel firicel de iarbă puterea și mâna măiastră a lui Dumnezeu.

Rozalia Oprea,

inv.

C R O N I C Ă

Ce să mai credem? Spectacol trist ni se înfățișează înaintea ochilor, care ne umple de îngrijorare și ne zăpăcește.

A fost prelucrată programa analitică pentru școlile secundare cu 8 clase, la Ministerul Instrucțiunii încă în anul trecut școlar, când s'a fost adus legea despre reintroducerea celei de a 8-a clasă în acelea școli. La Religie se prevedeau 14 ore în 8 clase și anume: câte 2 ore săptămânal în cl. I—VI. inclusive și câte-o singură oră în clasele VII. și VIII. Ne-a intristat și ne-a îngrijorat deja faptul, că în clasele VII. și VIII. nu se lasă câte 2 ore, ca să se poată ocupa, cât de cât ex-hauriant elevii cu problemele sociologico-filosofico-religioase, în etatea, când mintea le e aproape matură și când au bază științifică, pentru disecarea acestor probleme științifice religioase.

La sfârșitul lunii August a. c., au sosit, acestea programe analitice, în câte 2—3 exemplare, în broșură de câteva sute de pagini, direct dela Minister direcțiunilor școlilor secundare. La începutul broșurei însă, e lipită o fișică intitulată „Orar-anexă” „aprobat la 31 Iulie 1935.”, în care se prevăd pentru religie, în 8 clase, numai 12 ore săptămânal și anume în cl. I—IV. câte 2 ore, iar în cl. V—VIII. numai câte una. Deoparte, deci, 2 măsuri în aceeași publicație ministerială; de altă parte situație și mai rea pentru religie: se mai taie câte o oră în cl. V—VI; cu totul 2 ore la săptămână, în detrimentul studiului religiunii.

Religiunea este o chestiune și de judecată, și de sentiment, și de voință. Religia nu se poate „trăi”, dacă mai înainte nu e clarificată deplin pentru judecată și pentru voință. Ori asta nu se poate face în o oră săptămânal, din care mai răpesc sărbătorile bisericesti și naționale, încât, uneori, câte 3 săptămâni în șir, elevii nu mai dau față cu problemele religiunii. În școlile normale e și mai rău în cl. VIII. nici o oră de religie și deja începând cu cl. IV. e numai o oră la săptămână. Demascăm acest nou atentat împotriva sufletului Neamului Românesc.

Pe cine vom avea noi, oare, în Parlament, ca să apere sufletul tineretului de acestea și alte șiretenii satanice, care se introduc — pe neobservate — în învățământul românesc?

De sigur, pe nimeni.

Coran.

Congresul A. G. R. U.-lui la Carei, a decurs în cea mai frumoasă ordine, văzându-se — mărturisim sincer — că este străbătut de o caldă iubire creștinească față de toți Românii. În special menționăm tonul blând cu care s'au discutat atacurile îndreptate de către câțiva particulari împotriva Bisericii Române Unite. De asemenea menționăm vorbirea frumoasă a Președintelui Dr. Valer Pop, ministrul justiției. — Ca președinți de onoare au fost prezenți: I. P. S.-lor: Dr. Valeriu Traian Frențiu și Dr. Iuliu Hossu.

Incidental Păr. Dr. T. Malaiu (care a fost împiedecat de v.-președinte să vorbească, în timp ce sala întreagă îl aclama și cerea să-i asculte graiul) a umbrit puțin desbaterile primei ședințe a Congresului.

Dr. Iuliu Boțan, fostul nostru secretar de redacție, a fost promovat — zilele acestea — **doctor în drept**, la Universitatea din Cluj.

Mulți ani cu „Sănătate”!

Văd. Valeria Sabău n. Todoreanu, mama iubitului nostru prieten și Colaborator: Păr. Dr. Coriolan Sabău, la 22 Oct. a. c. a trecut la cele vecinice, după ce cu prisosință — pe pământ — și-a făcut datoria de adevărata mamă creștină.

Transmitem, Păr. Coriolan și fraților Sf. Sale, condoleanțele noastre, împreunate cu rugămintea către Preamilostivul Dumnezeu ca, pe cei rămași să-i mângâie, iar pe cea plecată să o așeze cu dreptii întru Împărăția Sa.

RĂSPUNSURI.

110. Liana. Fumatul la femei?! Gingașă problemă. Incercăm totuși să dăm o soluție.

Mai întâi constatăm, că, înainte cu 20-30 ani vedeam cu mare mirare și dispreț, cum femeile de neamul Romilor... (tigăncile) sunt atât de „dure și vulgare“, încât fumează. Acum, celea mai „delicate“ (?) femei fumează... Se spune, de către unii, că bărbatul fumează de sănătos, femeia de bolnavă. Alții afirmă, că femeia aceea — și atunci — fumează, care e desperată, sau începe a dispera. Iar alții afirmă, că sunt femei, pentru care e igienic să fumeze. E de controlat, câtă dreptate este în afirmațiile acestea. Nu am putea aduce în legătură directă chestiunea, cu moralitatea ori imoralitatea femeii.

Ca să ne spunem părerea noastră și, în general zicând, noi vedem situația așa: Nicotinel e un venin, un anesteziant. Bărbatului, care se ocupă cu probleme mari, agitante, obositoare, nu-i șade rău să se anestezieze puțin, să-și amortiască nervii. În tot cazul având un organism robust, creat anume și pentru lucrări dure, rezistă mai ușor veninului.

Femeia însă, are altă construcție: mai delicată. Nu prea cadrează vulgaritatea anesteziantului cu delicatețea ei. Totuși, invers ca la bărbați: femeile, cari sunt în situația așa de bună materială, încât nu au ce lucra, nu sunt avizate să lucreze, să se obosească, fiindcă în acest caz trebuiesc puțin amortite, anesteziate, admitem să fumeze, unele ca acestea, câte puțin, așa, pe-acasă. Dar, face foarte rea impresie și e incompatibil cu femeia, ca să fumeze în stradă, în trăsură, în curte, în pauză la cinema, la teatru, chiar și în tren. Femeile, cari au de lucru și lucrează, se calmează chiar cu munca: nu au lipsă și plăcere de tutun...

Asta e părerea noastră.

C. A.

Două recenzii.

I. M. Rașcu, Vibrări (București II, Str. Sofia 10) 125 pagini, 35 lei + porto.

Eminescu și catolicismul (tot acolo), 36 pagini 8^o mare, 25 lei + porto.

Autorul strălucitei lucrări „La Lisieux, cu sfânta Tereza“ ne dă acum un volum de proză literară mai profană, cu inspirații foarte variate: o casă, obstacol, imagini, poema unei clipe, prima noapte, despre clădiri, păsări, cimitir și gară, mahalale, începuturi de școală, visuri, sfârșit de veac, simțuri nedestinate, Dumineci, zori bolnave, ziduri moarte, portrete de scriitori, păduri franceze și, mai ales, vibrări, iată subiectul care a dat nume volumului!

Pentru a da o mică probă de gândul înalt și simțirea adâncă ce autorul condensează în orice scrie, cităm aceste fragmente: „Recetesc adesea versurile“ — zice d. I. M. R. — „pe care le-am ascultat altădată rostite de ea; le savrez silabele și le degust cu voluptate, le sug sunetele ca pe niște bomboane, pe care buzele ei le-au supt până la topire“ (p. 113). „Unele cărți le cetim prea devreme, altele — prea târziu. Unde e inspirația care să ne indice exact, când trebuie să cetim cutare carte? Cât de armonios s'ar contura atunci cultura noastră!“ (p. 98—99). „Visurile sunt basmele pe care — noaptea, ca să mai treacă vremea — ni le povestim nouă înșine“ (p. 56). Și cine vrea să-și dea seama de binefacerile bolii și ale suferințelor pentru înaintarea sufletului omenesc — idee profund creștină — să cetească cu luare aminte amintitul capitolul „Zori bolnave“ (p. 75—78).

Al doilea e un admirabil studiu de istorie literară. Se cunoșteau și până acum legăturile lui Eminescu, cel mai mare geniu al literaturii noastre, cu catolicismul. Păr. I. Georgescu a stăruit în treacăt asupra lor, în cele trei ediții ale Istoriei sale bisericești. Problema merita să fie adâncită. E meritul d-lui I. M. R., unul din bunii noștri eminescologi, care anunță „Ecoui franceze în opera lui Eminescu“, de a fi desgroat din manuscrisurile poetului dela Academia Română, precum și din colecțiile ziarului Timpul (1879—1883), o mulțime de doduceme nouă de cea mai mare valoare literară și culturală.

Studiul are două părți. Una privitoare la opera poetică și alta la cea ziaristică a marelui scriitor. În cea dintâi se arată numeroasele și încântătoare variante ale cunoscutei rugăciuni către Preacurata Fecioară Maria, inspirate după diferite litanii și cântece ale Bisericii romano-catolice. Aci ni se dă și o parafrază a litaniei sfintei inimi a lui Isus: „Isuse Cristoase, Izvor mântuirilor, Și domn al oștirilor, De oameni iubitorule, Mântuitorule“ (p. 11).

Partea a doua, mai bogată, înfățișează diferitele convingeri ale acestui profund cugeător în legătură cu despărțeniile pe care le condamnă în Franța, ca și la noi. De ce? Pentru că, în urma lor, bărbatul înfundă cărciumele, femeia „ajunge a face trotoarul“ (demi-mondă), iar copiii ai nimănui. Vestește pe Luther, călugărul apostat, și pretinsa lui reformă. Apără pe Iesuși, „ordinul cel mai calomniat“, „creatorii și răspânditorii învățământului popular gratuit“. Combate pe Bismarck, pe Iules Ferry și toți dușmanii catolicismului, cântând cel mai frumos imn la adresa acestei „Religii“, ca instituție universală. E împotriva artei sterile a Bizanțului și pentru renașterea fecundă a artei creștine din Apus, în deosebi din Italia, precum condamnă fără posibilitate de apel pe patriarhul din Fanar și proslăvește pe Papa. Numai cu prilejul înființării arhiepiscopiei catolice din București în 1883, Eminescu face rezerve politice. I. M. R. arată cât sunt de șubrede aceste rezerve (ic).

Un popor ale cărui femei pricep apelul Patriei și răspund chemării ei, nu poate avea decât copii viteji, gata ori când să-i înalțe faima și să-i ridice demnitatea.

Ion Banea.

BIBLIOGRAFIE

Prof. Ioan Vultur : Sfântul Ioan Vianney, Tipografia Seminarului Teologic, Blaj, 1935.

Un grup de preoți tineri din Blaj, — între cari Părinții Suciu, Chinezu, Pop, Vultur, etc. — de un timp, foarte mult se ostenește pentru reînflorirea Blajului adânc evlavios. De aceea, se și ocupă serios cu viața spirituală a tineretului școlar îndeosebi, pentru care nu numai că scot două reviste marianiste — desigur nu fără de însemnate sacrificii — ci și o serie de broșuri, menite înălțării spirituale ale acestui tineret.

Din rândul acestor broșuri face parte și „Viața și doctrina Spirituală a Sfântului Ioan Vianney, Parohul din Ars“.

Aceasta carte se datorează Păr. Prof. I. Vultur: un foarte iubit colaborator și prieten al Revistei noastre. Viața acestui mare „sfânt-modern“: Sf. oan Vianney reprezintă cea mai înaltă pildă de virtute creștinească, fiind, mai ales, adevărat exemplu de credință, iubire și umilință.

Lumei de azi, care e îmbărsită total, aproape, de patima urei, o recomandăm călduros. Îndeosebi tineretului și tuturor sufletelor neajutate, ca să se poată feri de cel mai oribil păcat: **ura**, care tinde la distrugerea fundamentului religiei creștine: iubirea.

Dr. Ion Banea: Rânduri către generația noastră, Cluj, str. Basarabiei 6, 1935, preț 10 lei.

Tânărul atât de cunoscut: Dr. Ion Banea, medic-avocat; mare luptător naționalist; unul dintre cei mai iubți și aleși colaboratori ai revistei, zilele acestea, a scos o mică broșură — ca extensiune — dar care, având în vedere comora pe care noi am găsit-o în ea, de o extensiune rar-obișnuită, ca să nu i spunem de-adreptul: urașă.

Broșura cuprinde o serie de articole bine încheiate și scrise cu mult elan și însuflețire, care sunt străbătute și de o mare credință națională și creștină și de o mare nădejde într-o Românie nouă... Menționăm — ca și ceva ce mai mult ridică valoarea acestei broșuri, măcar pentru noi — „prefața“ sau „Rândurile de creștet“ ale d-lui Ion Banea.

Cel ce scrie acestea rânduri crede că „Rânduri către generația noastră“ a dlui Banea poate fi considerată ca și o frumoasă sinteză a doctrinei legionare.

Asupra stilului lin și curgător, plin de blândeta inimii celui ce scrie, nu trebuie să stăruim. Este, doar, bine cunoscut cititorilor noștri.

Pr. Toma Chiricuță: Evanghelia tălmăcită pentru timpul prezent și Religia omului de știință. București, Tip. „Fântâna Darurilor“, Cal. 13 Sept. 74 (30 și 40 lei).

Doă cărți de mare folos pentru sufletele evlavioase.

Întâia, pelângă nenumăratele clișee ce o împodobesc, este o voluminoasă carte (256 pag. mari), care tălmăcește și în mod rațional, dar mai ales sentimental, Evanghelia lui Hristos. Remarcăm cu multă bucurie forma de „meditații“ — lucru neobișnuit în Biserica Răsăriteană care s'a dat acestor pioase tălmăciri, pentrucă meditățiile sunt împreunate necondiționat cu rugăciuni (ba, fiind și ele

n'ște rugăciuni mentale) în această formă, folosul pentru suflet e neasemănat mai mare.

A doua, mai mică, dar nu mai puțin însemnată, dovedește în mod rațional că 1.) între știință și credință nu este nici o contradicție, 2.) că oamenii mari (de știință) întotdeauna au fost adânc evlavioși 3.) cu Religia (mai ales creștină) s'au războit numai semidoctri, în special cei încărecați cu patimi de necurățenie.

Aceasta carte, destinată intelectualilor, are și o scurtă prefață scrisă de celebrul doctor adânc evlavios P. Dr. N. C. Paulescu, mort înainte cu vre-o 5 ani.

Recomandând acestea cărți, nu putem îndeajuns felicita pe distinsul autor, pentrucă în frumoasa sa activitate publicistică — contrar obiceiului celor mai mulți scriitori bisericești — înconjură luptele și atacurile confesionale, desbinătoare de Neam, promovând înaintea telegere și iubirea frățească. Il asigurăm (dealtfel, sf. Sa, știe prea bine) că, prin această activitate, care total corespunde duhului creștin, cu un pas mai repede se va realiza mult dorita „unire a tuturor bisericilor“ pentru care, noi preții români (catolici și ortodocși) de-o potrivă ne rugăm în fiecare zi. Cu atât mai mult că, tot pentru aceasta „unitate“ de credință, s'a rugat și Iisus în Evanghelia lui Ioan.

Calendarul Bunului Creștin pe anul 1936, apărut la Bxad, în editura Mănăstirii „Sf. Vasile“, se prezintă din nou cu aceeași îmbrăcăminte creștină, dar cu material nou, bine și variat ales, ca și în anii trecuți.

Pe lângă partea strict calendaristică, în care se cuprind zilele, săptămânile, lunile și anotimpurile obișnuite în fiecare calendar, se dau și informații precise asupra sărbătorilor, posturilor, ajunurilor bisericești, precum și asupra deslegărilor, asupra serbătorilor legale (după legea civilă) asupra întunecimilor de soare și lună, schimbări de lună, precum și ta-

riful postal, telegrafic și telefonic, etc. Dar, ceea ce noi relevăm eu și mai multă căldură, este materialul instructiv-apologetic-creștinesc, cuprins în partea a doua a calendarului: Din Patimile lui Isus, Icoana din viața misionarilor, Din viețile sfinților, Din evlavia creștinilor, Instrucții cu privire la secte religioase, Sfaturi medicale și gospodărești. La câteva din rubricile materialului variat, care, bineînțeles, nu e lipsit nici de poezii și bucați literare.

Il recomandăm cu căldura cu care l-am recomandat anii trecuți. Mai ales la sate (și orășele) preoții să se îngrijească din vreme de comandarea și desfășurarea lor în număr cât mai mare, deoarece vor regreta. Le va fi un bun ajutor în apostolie.

Prețul e redus: 12 lei numai.

Într-o mică broșură portat vă, care se poate purta și în Orologhion, s'a tipărit „ot picul“ anului 1936. Aceasta se trimite preoților și cantorilor, precum și altora, care, anume îl cer.

POSTA REDACȚIEI.

Pentru numărul următor, rugăm pe cei ce știu **colinzi frumoase**, să ni-le trimită imediat la Redacție, ca să le publicăm în numărul viitor.

Scrisul să fie citat.

Cei ce vor scrie pentru numărul din Decembrie, să binevoiască a trimite manuscrisele neîntârziat, pentru ca să putem apare la timp.

Pot fi și articole în legătură cu 1 Decembrie, ori cu Nașterea lui Hristos, dar nu e absolută nevoie. E absolută nevoie însă, ca articolul să fie în cât mai perfectă concordanță cu scopul revistei.

Posta Administrației se amână pentru numărul viitor.

„Epoca în care femeia își uită menirea ei și stă foată ziua în fața oglinzii pentru caraghioase împoțănări, sau își petrece timpul în dancin-guri cu exhibiții pline de ademeniri, este o **epocă neagră**, fără viață, lipsită de spiritualitate și ticăloasă“.

„...Nu manechin fardat; nu sbătându-se steril pentru drepturi, nu în costumul Evei, lăcuind ceasuri întregi unghiile chilometrice și nu mân-când lămâie pentru siluetă și nu piatră de moară pe sufletul luptătorilor, ci ea însăși războinică, înfruntând piedici de tot felul, propovăduind credința cea nouă, suferind pentru idealul zilelor de azi, contribuind la stră-lucirea lui“.

Din „Rânduri către Generația noastră“ de Ion Banea.

